

ՊԶՏԻԿ ԱԶԴԵՐ

Ա.

Բարեկամներէ եւ ծանօթներէ ստեղ խնդրանք կը գրուի՝ իրենց ներկայացուցած անձեռութու ցոյց տալ Ս. Արքույն Գանձարանի առարկաները, — Պարտաւորուած ենք ծանօթնեցանի այս առքի քի ուխտաւորութեանց եւ մեծ տօներու պատեհութեամբ մեր Գանձարանի առկարեւոր իրերը ամենք կը տեսնեն արդեն եկեղեցական արարողութեանց միջոցին, Խակուառութեանց ամեններ միօք կարելի չ մասնաւոր ցուցադրութիւններ կազմակերպել, եւ այս նախաձեններին կամոնական պահանակներով, եւ լեռոյ որոշետեւ արևեստագիտական յանախակի ցուցադրութեանց համար միջոցներ եւ դիրութիւններ կը պակսին Հաստատութեանս մեջ,

Բ.

Ցունիս 21ի գիւերուան ժամը 9.30-ին Ս. Քաղաքին մեջ տեղի ունեցաւ հայ եկեղեցական եւ ժողովրդական եղանակներու համերգ մը, ձայնափիւռի պատօնաան որատամին մէջ։ Աւելորդ չըլլայ բերեա զգացրնել քի համերգի երաժշտական այդ ձեռնարկը, մայթիմքնեն գնահատելի անօւուտ, ո եւ է կազ չունի. Ս. Արքույն եկեղեցական երաժշտութեան ամենն է Խորապեմին Հայ Երաժշտական Միաբիւն անուան տակ կազմուած մը ընկերակցութեան մը, որուն կը մասնակցին Երուալէմաբնակ խոմը մը հայ երիսաւաղութենին եւ երիսաւարգաւիմներ, իրենց ուսուցիչ եւ վարիչ ունենալով Պր. Շահան Ռ. Պետրովիւսին։ — Խակ այս վերջին համերգի միջոցնեն եղանակուած կրօնական երգերը, որոնց մէջ հնդինակը կամ դասնաւորողն է Պր. Օօնիկ Ռ. Պետրեան, մեր վանքի եւ քեմի եկեղեցական պատօնաանց ամեն զործածուածներն չեն։

ԶԵԿՈՅՑ Հ. Բ. ՄԻՌԻԹԵԱՆ

1. — Կազմութիւն Եւրոպայի շրջանակին ներդրուական Յանձնաժողովին։
2. — Հայուստամի ներգանը 1938ին։
3. — Պարոցաւուր Թիկնանց Ընկերութեան հետ գարձակցութեան նախաբայլեր։
4. — Օքէմի շրջանի գաղրակայաններու մասնակի փլուզումը։
5. — Երկար համեստ եիմադրամներ եւն։

1. — Խնդիքս յայտնի է Հ. Բ. Բ. Միաբիւնը երեք շրջանակներու բաժնուած է, Եղիպատոսի շրջան նակը՝ որուն կերպոնն է Գանձիք։ Ամերիկայի Միացեան ճահանգներու շրջանակը՝ որուն կերպոնն է Նիւորը, եւ ուղղակի Կեդր։ Վարչութեան կապուած շրջանակը, այսինքն Եւրոպա, Քանաւան եւ Հարաւային Ամերիկա։

Ժամանակէ մը ի վեր կեդր. Վարչ. Ժողովը որոշում կայացուցած էր այս կարեւոր շրջանակն ալ օժտելու շրջանակին մասնայատուկ Յանձնաժողովով մը, բայց վերջին տարիներու անպատճ պարագաները թույլ ի տուին փութացնելու այս նոր կարգադրութիւնը։

Հարցը լրջորէն վերաբնելէ յեսոյ, կեդր. Վարչ. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց այլ եւս զործարութեան զնել այս որոշումը, նկատի առևելու մանաւանդ որ այդ կարեւոր շրջանակին մէջ Մասնաշիները եւ այլ ծեռնարկները դասած են մեծ ծաւալ մը։ Ըստ այնմ հաստատուեցաւ Եւրոպայի շրջանակին կեդր. Յանձնաժողովը, որուն կեղունը պիտի ըլլայ Բարիզ եւ որուն պիտի նախազահէ նորընտիր Վարչի-Անդամ Տ. Վահան Էսմէրեան։

Յանձնաժողովին առաջին զործը պիտի ըլլայ պատրաստել իր շրջանակին սահմաններուն կազմակերպութեան, բրոբականտին եւ զործուէութեան ծրագիրը, ըստ այնմ անմիջապէս աշխատութեան մեջ նարկիւլու համար։

Ծնոր տնօրէնութիւն, Բարիզի Մասնաժողովը, որ Կ'ընտրուի հեղոր. Վարչ. ժողովէն եւ կը զործէ անոր կողքին, ըստ առաջնոյն պիտի շարունակէ ուղղակի յարաբորուի հեղոր. Վարչութեան նկտ:

2.— Նկատելով որ ամէն կողմէ թախանագին զիմութեր կ'ըլլան մեր Միութեան ներգաղթի մասն. դիմութեր զօր օրին ներկայացուցած ենց Հայաստանի կառավարութեան բարեացակամ ուշադրութեան, պարու կը սեպենք յստարաբել. ո եւ է անհարկի թիրամացութեան եւ անհամբեր սպասում. դրութեան, տեղի չի ծփլու համար, թէ Երևանէն մեզի հաղորդուած է որ «Ներգաղթի հարցը թէ Եւ սկզբամբ ներունաւած է եւ նախապատրաստական աշխատանքները տարւում են, սակայն հազի 1938ին նարաւոր ընդունուած է եւ նախապատրաստական աշխատանքները տարւում են, սակայն հազի 1938ին նարաւոր կը լինի ներգաղթի ծեռնարկել, այսպէս որ արտասահմանից եղած որ եւ է դիմում առ այժմ կանխանաւ է եւ հնտեւապար նկատի կ'առնուի առաջիկային»:

3.— Ինչպէս ծանուցինք, Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեան հետ կայացած համաձայնութեան հիման վրայ Հ. Բ. Ը. Միութեւը սիրայօժար ստանենք է այդ ազգօգուտ Հաստատութեան հովանաւութիւնը եւ կերպին հսկողութիւնը երկու կազմակիցներու գործակութեան կապը վիրալիր փոխ-յարութեամբ ամրապնդութեան համար, Միութեան հեղոր Վարչութեան պատուիրավներու ֆետրպար 1938 առաջին հանդիպում մը ունեցան Խաղողաւէր Տիկնանց Խամասկալութեան եւ նախկին սահութիւններուն հետո : Ուշնիք Վարժարան-Արքանստանցին մէջ, որուն թոյոր յարկարածինները այցելով քաղցին պէտք եղած սեղկելութիւններ եւ թէյասեղանի մը շուրջ պատուասիրութով մէկնեցան ապազայ լաւազոյն առաջարութեանց սրտապնդոյ յոյսերով :

Կեդր. Վարչ. ժողովին որոշումով իրեն մեր Միութեան ներկայացուցիչներ Դպրոցասէր Տիկնանց Խամասկալութեան նշանակութեան Տիկնայր Զ. Ճէվահրճնեան, Տ. Ներսէսեան եւ Զ. Թիւրապեան, իսկ հեղոր. Ժողովի պատուիրան նշանակուած են Փոխ-Նախազահ Տ. Պ. Խսմէրեան, Վարիչ-Պատուիրակ Ց. Վ. Մալէզան եւ Հաջուերնիչ Տ. Ռուբէն Թակէռուսան, միասին կաստարելու համար ծրագրուած հսկողութիւնը, վարչական, եեմսական եւ կրթական մարզերու մէջ :

Լիայսո տնք թէ հանուր հայութեան սիրտին մօտ եղոր սոյն Հաստատութեան հանդէպ զադութեար լինայեն իրենց ինքնայօժար օժանդակութիւնը, ուղղակի կամ Միութեան միջոցաւ, ամորելու համար Վարժարանին նիւթական անձուկ վիճակը :

4.— Հազի կարելի եղած էր մեր Միութեան զէթ մասնակի օգնութիւններով ապահովել Հալէչի եւ Գլուխի ամենն աւելի չքաւոր զարթակայաններու տեղաւորումի զործը, նաևսէննան Օֆիսին մաս համախորհուրդ, իրենց խեղուուկար պարաքներուն փուլումին նետեանքով, եւ անա Աթէնք-Բիրկի շրբացանէն հետզինտէ, կը հասնին մոտանորդ տեղեկութիւններ, զոր կը հաստատուն Միութեան նեղ. Մասնաժողովին, ինչպէս նաև Ժողովի նախէննան օֆիսին նամակներու համապատասխան Յիշունի Հալէչի կառավարութիւնը գնորականաւէք որոշուց է զրայութիւններու նամարու Քայր զանուած պարաքները փլանել, որով Տուրութիւն, Լիրագումայի, Ֆիրսին եւ Գողինիսայի զարթակայաններուն մէջ յառաջ եկած է մեծ վրոգմունք, յայտնի ըլլայու այդ զարթականներուն խնճալի վիճակը, քանի որ հազի կրնան իրենց օրապահնիկը նարելի Թէւե ցարդ սահաւարի խրնիթեան իր փլանուած են, բայց կը նախատեսուի որ քիչ օրէն 100 աղքատ ընտանիքներ իրենց գոյքերով փողոցը պիտի մնան :

Նաևսէննան Օֆիսը Աթէնքի իր ներկայացուցիչին դրկած ըլլալով 5000 Ֆրնս. Ֆրանքի օգնութիւն մը, խնդրած էր որ մեր Միութիւնը եւս նոյնան գումար մը տրամադրէ :

Կեդր. Վարչ. ժողով նկատի առնելով որ չքաւոր բազմաթիւ ընտանիքներ անապաստան պիտի մնան այս հետանակին եւ զժամանակարար կամքիլ Հըլլայ այս տարուան ըլքացրին անոնք Հայաստան փոխխաղել, որոցից 300 անզ. ոսկիի անմիջական զումար մը տրամադրել անոնց առժամեայ տեղաւորութիւններէն համար, այդ 100 ոսկին տրամադրեց մեր նախազահ Զարեհ նուպար Պէյ եւ 100 ոսկին ալ Միութեան Մանէսթիք Մասնաժողովի ատենապետ Տ. Մարք Պարքնեան: Տարակոյս չունինք թէ ուրիշ բարեսէր ազգիններ եւս պիտի նետեւին անոնց բարի օրինակին :

5.— Վերջերս մոռած ըլլալով նուսուզի Մասնաժողովին ժրաշան ատենապետ Տ. Օննիկ Մարքի Մասնածուածուութիւնը ուղարկութեան հաւատաւոր կ'ընդունի կը առաջնական գմանակի յատկացուի նախընտրաբար Արարելիրգի ուսանողի մը պէտքերուն: Այս զումարը յանձնան, որուն եկամուսուզ պիտի յատկացուի նախընտրաբար Արարելիրգի ուսանողի մը պէտքերուն: Այս զումարը յանձնան, որ փողոցի մը անկիւնը, բացօնեայ, փոքր տուփ մը ըլլալով իր գրամագրութիւն, հաւոսով սկզբանէ կը ծախի անցորդներուն :

Ահա՝ բարեհործութեան գմանակի օրինակ մը: Եատ յատկանշական դաս մը կու տայ այդ պարզ ու բարի Հայը, որ տարիներու գրկանքներով ինայած եւ զոհաբերած այդ զումարով արժանի Կ'ըլլայ մեր հրացմունքին եւ երախսագիտութեան: